

інформації з різних галузей знань.

У відповідності до здійсненого аналізу інформаційних джерел та передового досвіду організації гурткової роботи з технічного моделювання у закладах науково-технічного профілю позашкільної освіти можна стверджувати, що досягненню безпечних умов організації навчання в позашкільному закладі ефективно сприяє використання дидактичних можливостей інформаційно-комунікаційних технологій під час здійснення інструктування дітей, образної візуалізації конкретних дій через малюнок, відео, рольову гру і проведення тематичних заходів з охорони праці і безпеки життєдіяльності. ІКТ збуджують емоційний інтелект вихованців в процесі одночасного залучення процесів уваги, уяви, емоційно-образного сприйняття, тісною взаємодією з зоною прикладної реалізації отриманих знань, навиків, формування власного досвіду здоров'язбереження через усвідомлення і дотримання умов безпеки.

Список використаної літератури

1. Інформаційні й комунікаційні технології [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ua5.org/svit/281-nformacjijn-jj-komunkacjijn-tehnolog.html>
2. Кодекс безпечного освітнього середовища [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/protidialbulingu/21kbos.pdf>
3. Кириленко Н.М. Проблеми інформаційної безпеки освітнього середовища вищого навчального закладу. Інформаційно-телекомунікаційні технології в сучасній освіті: досвід, проблеми, перспективи: третя міжнар. наук.-практ. конф.: [в 2 ч.]. Ч.1. / Львівський державний університет безпеки життєдіяльності, Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України та ін.; за ред. М.М. Козяра, Н.Г. Ничкало. Львів: ЛДУ БЖД, 2012. С. 149–151.
4. Совгіра С.В. Проблеми екологічної безпеки як основи життєдіяльності особистості в освітньому середовищі / С.В. Совгіра, Г.Є. Гончаренко // IV Всеукраїнські наукові читання пам'яті Сергія Таращука : до 60-річчя від дня народження : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. з міжнар. участю 23–24 квіт. 2015 р. – Миколаїв : ФОП Швець В.Д., 2015. – С. 205–208.

ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У БЕЗПЕЦІ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ МОЛОДІ В ПЕДАГОГІЧНІЙ СПАДЩИНІ В.К. СИДОРЕНКА

Савченко А.Г.
м. Полтава

Ключові слова: безпека життєдіяльності, вчитель трудового навчання (технології), інформаційно-комунікаційні технології, комп'ютеризація суспільства.

Стрімкий розвиток науки та техніки, соціально-економічні перетворення, які відбуваються у світі, викликали докорінні зміни в усіх галузях суспільного життя і в галузі освіти, головною метою якої є розвиток людини як особистості, громадянина країни, суб'єкта діяльності та спілкування. В умовах переходу до нових економічних відносин найгострішою є проблема підготовки учнів до трудової діяльності і реальних умов життя, які зможуть здолати лише творчі, самостійні, критично мислячі особистості.

Комп'ютеризація суспільства, розвиток ефективних інформаційних технологій, стрімке зростання ролі та значення інформації в сучасному світі спричинили зміни інформаційної складової розвитку науки, соціального життя, всіх сфер виробництва. Сучасному суспільству притаманні надзвичайно високі темпи розвитку. Щоб встигати за змінами, людина повинна переробляти величезну кількість інформації, яка

надходить з усіх куточків земної кулі. Тому інформаційні технології мають сьогодні пріоритетне значення у діяльності людини й визначають розвиток майбутнього суспільства.

У галузі освіти ці технології знаходять застосування в багатьох напрямках діяльності, зокрема, оновлюється зміст освіти, започатковується дистанційне навчання, впроваджуються нові форми спілкування: електронна пошта, відеоконференції, участь у роботі інтернет-форумів тощо. Розділом «Інформаційні технології в освіті» Національної доктрини розвитку освіти визначено, що пріоритетом на сучасному етапі розвитку системи освіти України є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, які забезпечують подальше удосконалення навчально-виховного процесу, доступність та ефективність освіти, підготовку молодого покоління до життєдіяльності в інформаційному суспільстві. Виконання цих завдань потребує вищого рівня та якості підготовки учнів у школі [3].

Комп'ютерні технології сприяють активізації навчальної діяльності учнів. Саме завдяки мультимедійним технологіям відкриваються нові можливості для творчості та розвитку учнів. Комп'ютери дозволяють індивідуалізувати навчання не тільки за темпом вивчення матеріалу, але й за логікою та типом його сприйняття. Вони багатократно підвищують швидкість та точність збору й обробки інформації, дозволяють здійснювати її корекцію, є потужним інструментом впливу на суспільство. Отож, впровадження комп'ютерних засобів навчання у сучасний навчальний процес є абсолютно природним явищем. Але значними перешкодами у реалізації цього процесу, зазначав В. Сидоренко, стало недостатнє фінансування розвитку комп'ютерних технологій у наших школах, які є дорогими, адже, включають вартість комп'ютерів, їх модернізації, обслуговування, влаштування спеціальних мереж, придбання та оновлення програмного забезпечення, підключення до мережі Інтернет тощо, а також потребують спеціальної підготовки педагогічних кадрів та підвищення їх кваліфікації.

Сучасний навчально-виховний процес немислимий без використання сучасних інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ). Навчально-виховні можливості ІКТ є предметом дослідження багатьох вітчизняних науковців (В. Биков, Р. Гуревич, М. Кадемія, М. Козяр, Л. Коношевський, А. Кузик, А. Литвин, Т. Поясок, І. Шахіна та ін.). Неабияке місце у своїй науковій праці виділяв і В. Сидоренко.

Мета статті – розглянути можливості використання інформаційно-комунікаційних технологій у безпеці життєдіяльності молоді в педагогічній спадщині В.К. Сидоренка.

Інформатизація є одним з головних напрямків сучасної науково-технічної революції, на якому ґрунтується перехід від індустріального етапу розвитку суспільства до інформаційного. Це процес перебудови життя суспільства на основі використання достовірного, вичерпного і своєчасного знання у всіх суспільно значущих видах діяльності [9]. Нині відбувається перехід нашого суспільства від ресурсної до інформаційної парадигми. Ця трансформація зачіпає майже всі сфери людської діяльності, в тому числі освіту. Інформаційні потоки, які з кожним днем зростають, потребують осмислення та структурування людським інтелектом. Не винятком з цих глобальних процесів є і виховання та освіта студентів з безпечної життєдіяльності, яка за останні десятиліття значно змінилась та набула нового змісту. Дисципліна «Безпека життєдіяльності» стала необхідною в сучасних умовах інтенсивного розвитку урбанізації та техногенного навантаження.

XXI століття – це час переходу до високотехнологічного інформаційного суспільства, у якому якість людського потенціалу, рівень освіченості і культури всього населення набувають вирішального значення для економічного і соціального поступу країни. Інтеграція і глобалізація соціальних, економічних і культурних процесів, які відбуваються у світі, перспективи розвитку української держави на найближчі два десятиліття вимагають глибокого оновлення системи освіти, зумовлюють її випереджувальний характер [6].

Сучасна школа повинна забезпечити входження дитини в нове для неї

середовище разом з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій, що покликані стати освітніми. Тут слід підкреслити роль організованого інформаційно-комунікаційного середовища, що виконуватиме освітні функції. А разом з тим – необхідність підготовки суб'єктів інформаційного середовища, що визначатимуть його структуру та зміст, здійснюватимуть інформаційний педагогічний супровід. Тут потрібний педагог нової форми як професіонал та людина культури, здатний до формування, розширення та збагачення досвіду дитини, з достатнім рівнем сформованості компетентностей в сфері інформаційно-комунікаційних технологій. В даному аспекті зростає роль вчителя, викладача, що виявляється в готовності орієнтуватися у великих потоках інформації, у знаннях законів функціонування інформаційних систем, методики їх застосування на практиці.

У Державному стандарті базової й повної середньої освіти зазначається, що через зміст освітньої галузі "Технологія" забезпечується ознайомлення учнів з місцем і роллю інформаційно-комунікаційних технологій у сучасному виробництві, науці, повсякденному житті та їх підготовка до раціонального використання комп'ютерних засобів при розв'язанні задач, пов'язаних з опрацюванням інформації, її пошуком, систематизацією, зберіганням, поданням, передаванням [1]. Це завдання покладено саме на вчителя трудового навчання (технологій), який повинен сам досконало володіти інформаційними технологіями. Для цього необхідно відкоригувати підготовку майбутніх учителів трудового навчання з інформатики, додавши до неї більш ґрунтовну прикладну підготовку в межах указанного вище завдання. Особливу увагу в цій підготовці вчителя трудового навчання (технологій) необхідно звернути на вміння вести пошук, обробляти й систематизувати інформацію. У якості прикладного характеру знань і вмінь з інформатики вчителі трудового навчання повинні вміти створювати банк даних із різноманітними проектними роботами, працювати з технічною документацією на комп'ютері, уміти робити креслення та розрахунки з використанням комп'ютерних програм. Крім того, сучасне навчання вже досить важко уявити без мультимедійних технологій, які дозволяють використовувати текст, графіку, відео й мультиплікацію в інтерактивному режимі й тим самим розширюють галузі застосування комп'ютера в навчальному процесі. Тому вчителю трудового навчання (технологій) необхідно навчитися володіти засобами мультимедіа і, крім того, навчитися готувати та створювати мультимедійні продукти [7].

У широкому розумінні інформатизація освіти – це комплекс соціально-педагогічних перетворень, пов'язаних з насиченням освітніх систем інформаційною продукцією, засобами й технологією, а у вузькому – впровадження в заклади системи освіти інформаційних засобів, що ґрунтуються на мікропроцесорній техніці, та інформаційної продукції і педагогічних технологій, які базуються на цих засобах. Однією із найістотніших складових інформатизації є інформатизація навчального процесу: створення, впровадження та розвиток комп'ютерного орієнтованого освітнього середовища на основі інформаційних систем, мереж, ресурсів і технологій. Головною її метою є підготовка фахівця до повноцінного життя і діяльності в умовах інформаційного суспільства, комплексна перебудова педагогічного процесу, підвищення його якості та ефективності [9]. Аналізуючи наукові праці В. Сидоренка, можна сказати, що інформаційні засоби навчання дають змогу створити нове навчальне середовище, яке здатне підвищити якість освіти, залучитися до світового інформаційного простру. І в цьому середовищі наголос робиться на розвиток навичок, мислення, міжособистісних відносин і творчості. Використання комп'ютерних технологій і мультимедіа розширює можливості навчально-виховного процесу, забезпечує нові шляхи подання інформації в галузі безпеки життєдіяльності, дає можливість для випробування власних ідей та проектів. Електронні засоби навчання дозволяють продемонструвати процеси або змодельовати явища, за якими неможливо спостерігати протягом одного заняття або які несуть небезпеку для здоров'я та життя людини.

Підготовка студентів до використання інформаційних технологій під час

формування культури безпеки передбачає розв'язання наступних завдань: знайомство з основними видами цих ресурсів, які можуть використовуватися при підготовці до занять з безпеки життєдіяльності; формування досвіду їх пошуку та добору відповідно до конкретних завдань; вироблення системи оцінювання їх ефективності; мотивація до їх активного використання при підготовці до занять з безпеки життєдіяльності та створення банку цих ресурсів; актуалізація потреби самостійно опанувати нові інтернет-ресурси, з метою підвищення якості своєї підготовки з безпеки життєдіяльності [2].

Проаналізувавши наукові статті професора В. Сидоренка щодо місця комп'ютера на уроках трудового навчання (технології) та креслення, без перебільшення можна стверджувати, що тільки через відсутність уявлення про навчальні, розвиваючі і виховні можливості трудової та графічної діяльності поширюється хибна думка про обмеженість потреби вивчати, наприклад, креслення в школі в умовах стрімкого поширення інформаційних технологій у всіх сферах суспільної діяльності. Інколи можна почути сміливі висловлювання про повну передачу в перспективі всіх видів проектно-конструкторських робіт комп'ютерним засобам. Але ця думка помилкова – комп'ютер ні в якому разі не може замінити людину (і важко повірити в те, що це колись станеться) у створенні ідеї творчого задуму. Можливості комп'ютера В. Сидоренко розглядає лише як потужний інструментально-довідковий засіб, що прийшов на допомогу тому, хто виконує креслення або ж проект. Дійсно, він має необмежені можливості, але тільки як помічник людини, яка проектує, конструює, моделює. Тобто допомога комп'ютера зводиться до стрімкого скорочення обсягу інструментальних побудов графічних зображень. Водночас, мислити просторовими образами, створювати образи в уяві не здатний навіть найдосконаліший комп'ютер. А комп'ютерний “кресляр” може створювати нескладні типові креслення та команд відповідно до заданих йому умов. Творити без допомоги людини він не в змозі. Заздалегідь передбачити, уявити майбутній результат творчого процесу може тільки людина. І в цьому її перевага перед комп'ютером. Але щоб мати цю перевагу, їй потрібні добре розвинені просторова уява і просторове мислення. Формуються і розвиваються ці психологічні феномени людини саме в процесі графічної підготовки і насамперед на уроках креслення та трудового навчання. Свідченням цього є переконливі результати чисельних психолого-педагогічних досліджень В. Сидоренка минулих років, але актуальність яких не вичерпалася й донині [5].

Можна зробити наступний висновок, сьогодні інформатизація освіти і науки характеризується глобальністю процесів. Інформаційно-комунікаційної технології визнані у всьому світі ключовими технологіями XXI століття. Завдання освітян – йти назустріч інноваціям інформаційного суспільства, оволодівати сучасними технологіями, вчити людей з самого дитинства і на всіх етапах освітнього процесу не боятися інформації, навчити нею користуватися, з нею працювати і правильно розпоряджатися. Це можливо шляхом створення інформаційно-комунікаційного середовища. Ефективність інформаційно-комунікаційного середовища залежить від того, наскільки свідомою та активною буде в ньому позиція вчителя, його здатність до інноваційної діяльності, педагогічна позиція.

Список використаної літератури

1. Державний стандарт – запорука якісної освіти. Державний стандарт базової і повної середньої освіти. Освітня галузь «Технологія». Трудова підготовка в сучасній школі. 2012. № 2-3. С. 2–9.
2. Кобилянський О. В. Використання інтернет-технологій у процесі вивчення безпеки життєдіяльності. Наукові записки. – Випуск 132. – Серія : Педагогічні науки. – Кіровоград: РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – С. 61–65.
3. Національна доктрина розвитку освіти України у XXI столітті // Сільська школа України. – 2001, 22 лип. – С. 1–16.
4. Про Концепцію загальної середньої освіти (12-річна школа). Постанова Колегії МОН України, Президії АПН України № 12/5-2 від 22.11.01 року. [Електрон.

ресурс]. – Режим доступу: https://ru.osvita.ua/legislation/Ser_osv/2712/

5. Савченко А. В. Сидоренко про роль інформаційно-комунікаційних технологій у загальноосвітньому навчальному просторі. Цифрова компетентність сучасного вчителя нової української школи: зб.тез доповідей учасників всеукр.наук.-практ.семінару (Київ, 12 березня 2019 р.) / за заг.ред., О.В.Овчарук. – Київ.: Інститут інформаційних технологій і засобів навчання НАПН України: Київ, 2019 – С. 73–75.
6. Савченко А. В. К. Сидоренко про актуальні проблеми підготовки вчителя трудового навчання в умовах модернізації освіти. Тенденції розвитку професійної та технологічної освіти в умовах ринку праці. Матеріали Міжнародної інтернет-конференції молодих учених і студентів, 3 квітня 2019 року. Суми: Вінниченко М.Д., 2019. С. 231–235.
7. Сидоренко В. Актуальні проблеми підготовки вчителів трудового навчання в світлі реформування освіти в Україні. Трудова підготовка в закладах освіти. 2004. № 2. С. 41–44.
8. Сидоренко В. Актуальні проблеми підготовки вчителів трудового навчання в світлі реформування освіти в Україні. Наукові школи Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова / Ред. В. П. Андрущенко, укл. В. П. Бех, Г. І. Волинка. – Київ: Четверта хвиля, 2005. – С. 253–262.
9. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: Навч. посібник. – Київ: Академвидав, 2006. – 352 с.

ДИНАМІКА ВПЛИВУ КОМП'ЮТЕРА ТА ІНТЕРНЕТУ НА ПСИХІЧНЕ І ФІЗИЧНЕ ЗДОРОВ'Я

*Попов А.В.
м. Полтава*

***Анотація.** У статті описується вплив комп'ютера та інтернету на здоров'я людини, її фізичний та психічний стан, показаний вплив на опорно-рухову систему, м'язи та зір.*

***Ключові слова:** комп'ютер, інтернет, опорно-рухова система, м'язи, зір.*

Для багатьох людей комп'ютер став необхідною частиною способу життя. Він необхідний на роботі, допомагає у навчанні, а з появою Інтернету так само став найкращим способом пошуку інформації, спілкування Але не варто забувати про те, що комп'ютер став джерелом багатьох захворювань. Всупереч тому, що людина не так вже й давно знайома з комп'ютером, вже стали з'являтися професійні захворювання програмістів.

Залежність сучасної молоді від соціальних мереж одна з найсерйозніших проблем сучасного суспільства. Дана проблема ускладнюється тим, що сама молодь абсолютно не бачить і не усвідомлює ніяких негативних наслідків від багатогодинного проведення часу перед моніторами комп'ютера, спілкуючись у соціальних мережах.

Надмірне захоплення листуванням у соціальних мережах може шкодити здоров'ю через скорочення спілкування з реальними людьми. До того ж соціальні мережі спотворюють сприйняття реальності. Діти, які з раннього дитинства звикли до соціальних мереж, можуть зазнавати труднощів у реальному спілкуванні, оскільки вони погано розбираються в тонких відтінках виразів обличчя, тону голосу і мови тіла. Багато психіатрів вважають, що у нового покоління, в якого ніхто не знає світ без Інтернету, може розвинутися потенційно небезпечний погляд на навколишній світ і на самого себе. Людина, спілкуючись у соціальних мережах, відчуває не лише позитивні емоції. У віртуальному просторі вас можуть образити, вивести на конфліктне спілкування, в результаті якого підвищується артеріальний тиск і зростає напруга